

KATALOG ZNANJA

1. IME PREDMETA

ZAKONODAJA IN ETIKA S PODROČJA NARAVE, OKOLJA IN PROSTORA (ZET)

5. SPLOŠNI CILJI

Splošni cilji predmeta so:

- poznati temeljne pojme s področja etike in zakonodaje,
- pridobiti temeljna znanja s področja zakonodaje in etike,
- razumeti pomen moralno – etičnega presojanja,
- razvijanje etičnega čuta v odnosu do okolja in narave,
- kritično vrednotiti in reflektirati lastno mišljenje z ustaljeno prakso,
- primerno in odgovorno izražati ter argumentirati svoja stališča in poglobljati svoje znanje na področju etike,
- razvijati odgovornost in pozitiven odnos do narave.

3. PREDMETNO-SPECIFIČNE KOMPETENCE

V predmetu si študent poleg generičnih pridobi naslednje predmetno-specifične kompetence:

- pridobi temeljna znanja o pravnem redu, hierarhiji ter zgradbi predpisov na področju ekologije;
- razume vlogo in pomen inšpekcijskih služb na področju narave, okolja in prostora;
- pozna in uporablja osnovne predpise s področja narave, varstva narave, zavarovanih območij, varstva okolja in urejanja prostora;
- zna uporabljati registre in zbirke predpisov;
- pozna pomembnejše pravne podlage, pogoje in pogodbene odnose pri reševanju problemov v naravnem in bivalnem okolju;
- oblikuje svoj odnos do vprašanj narave, okolja in prostora;
- izbira in se odloča o svojem odnosu do vprašanj povezanih z odnosom človeka in okolja;
- uporablja znanje pri iskanju optimalnih okoljskih rešitev;
- postavlja prioritete v skladu s trajnostnim pristopom;
- se ravna v skladu s pozitivnimi etičnimi načeli pri varstvu narave, okolja in prostora;
- posreduje pozitivna etična načela;
- zagotavlja izvajanje zakonodaje s področja narave, okolja in prostora.

4. OPERATIVNI CILJI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
Študent:	
Pravni red s področja varstva narave in okolja	
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna pravni red in hierarhično urejenost predpisov v Republiki Sloveniji; - spozna povezanost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije; - se seznanj s temelji prava varstva narave in okolja; - spozna vsebinske sklope Ustave Republike Slovenije, ki so v povezavi z varstvom narave in okolja; - spozna osnove državne ureditve in pristojnosti na področju sprejemanja predpisov; - spozna strukturo ministrstva, pristojnega za okolje in prostor, - opiše pravne osnove o pravici do zdravega življenja, ekološki funkciji lastnine ter o državi kot skrbnici zdravega življenjskega okolja; - povzame ustavne določbe s področja varstva narave in okolja; - opiše nadrejenost in podrejenost aktov (zakon, pravilnik, uredba, odredba, odlok, interni akt, mednarodne pogodbe, evropske direktive, standardi), 	<ul style="list-style-type: none"> - Izdela organigram pristojnih institucij na področju varstva narave in okolja z opredeljenimi odnosi ter pristojnostmi med državno in lokalno upravo, javnimi službami, inšpekcijskimi službami in nevladnimi organizacijami v Sloveniji, - izdela shemo pravnega reda na področju varstva okolja v Evropski uniji; - ugotovi podobnosti in razlike v evropskem in slovenskem pravnem redu na področju varstva okolja.
Krovni predpisi in zakoni	
<ul style="list-style-type: none"> - Opiše predmet, namen in cilje zakonov; - spozna krovne predpise varstva narave; - spozna krovni zakon na področju varstva okolja; - spozna ustrezne zakonodajne zahteve za segmente okolja (zrak, voda, odpadki, tla, hrup, sevanja); - spozna področja podzakonskih aktov h krovnim zakonom; - spozna spremljanje stanja okolja in informacije o okolju; - opredeli pomen in vlogo programov in načrtov varstva okolja. 	<ul style="list-style-type: none"> - Izdela hierarhično shemo zavarovanih območij narave; - izdela strokovne podlage za okoljevarstveno dovoljenje ter druga dovoljenja - primerja strukturo izvršilnih in materialnih predpisov na posameznih področjih varstva narave in okolja, - analizira vsebino okoljskih poročil in ugotavlja trende.
Zakonodaja s področja varstva narave, okolja in urejanja prostora	

<ul style="list-style-type: none"> - Opredeli predmet zakona; - opiše pojme, povezane z zakonom; - opiše temeljne cilje urejanja prostora; - opiše usmerjanje poselitve; - opredeli zahteve in pogoje za gradnjo izven poselitvenih območij; - spozna krovni zakon na področju urejanja prostora; - pozna naravovarstveno in okoljevarstveno zakonodajo in druge predpise, ki urejajo področje njegovega dela; - spozna mednarodne dokumente na področju urejanja prostora; - pozna način vzajemne komunikacije med javnostjo in strankami v zadevah urejanja prostora; - pozna zakonske zahteve prostorskega načrtovanja; - pozna državne prostorske akte; - pozna regionalno zasnovo prostorskega razvoja; - seznanen se z občinskimi prostorskimi akti, - opredeli strokovne podlage urejanja prostora. - spozna zbirke predpisov in registre, - seznanen se z dostopnostjo in s pogoji uporabe zbirk in registrov - opredeli in razloži namen in cilje drugih zakonov, ki so v posredni zvezi z varstvom narave in okolja (živali, gozdovi, gensko spremenjeni organizmi, kemikalije, fitofarmacevtska sredstva, energetika, graditev objektov in drugo). 	<ul style="list-style-type: none"> - Izdela primer prostorskega ukrepa; - izdela povzetek vodilnih načel za trajnostni prostorski razvoj evropske celine; - analizira evropske razvojne perspektive. - poišče predpise s področja varstva narave in predpise za posamezne segmente okolja (zrak, voda, odpadki, tla, hrup, sevanja) iz zbirk predpisov; - sistematično uredi zbirko predpisov pomembnih za reševanje konkretnih problemov iz prakse.
<p>Upravni postopki s področja naravovarstva</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna zakonsko ureditev na področju vodenja upravnih postopkov; - spozna zakonodajo s področja javnih naročil; - spozna osnove gospodarskega prava; - razume osnovne cilje okoljskih standardov in standardov družbene odgovornosti; - pozna ustrezne zakonske podlage s področja naravovarstva in varstva okolja ter urejanja prostora; - pozna osnove oblikovanja strokovnih mnenj in soglasij o varstvu okolja in 	<ul style="list-style-type: none"> - Poišče primerne postopke za odpravo nepravilnih posegov v okolje; - pripravlja strokovne podlage za postopek pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja; - opredeli kriterije za izvajanje postopkov javnih naročil; - analizira pristojnosti in dolžnosti inšpekcijskih služb v pri upravljanju z zavarovanimi območji in izvajanju tehničnih ukrepov varstva okolja; - sestavi pogodbo in opiše njeno vsebino;

<p>urejanju prostora za zavarovano območje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - našteje okoljske standarde ter pojasni njihov pomen in vlogo zbira podatke za pripravo naravovarstvenega soglasja za posege v prostor; - sodeluje v komisijah na terenu pri izvajanju naravovarstvenega soglasja pri posegih v prostor.
<p>Definicije in načela etike</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Opredeli definicije s področja etike, morale; - pojasni povezanost med pojmom etika in morala; - pozna pojem vest, odgovornost do narave in okolja; - opredeli vrednote; - našteje vrste vrednot; - pozna osnove pojme etike ekologije; - pozna temeljna načela okoljske etike; - pozna nevarnost neupoštevanja etike pri reševanju okoljskih vprašanj; - pozna primere dobre prakse. 	<ul style="list-style-type: none"> - ponazori odnos med vestjo, zakonom in vrednotami; - predstavi pogojenost vrednot z določenimi dejavniki (poklic, starost, kultura itd.); - na primerih predstavi nekatere etično - okoljske vrednote v različnih kulturah; - oblikuje svoj etični odnos do vprašanj narave, okolja in prostora - na primerih iz prakse utemelji pomen medgeneracijske odgovornosti, planetarne in regionalne odgovornosti do narave, ekologije; - utemelji nevarnost neupoštevanja etike pri reševanju okoljskih vprašanj; - uporabi primere dobre prakse v dani situaciji.
<p>Etični pristopi s področja vrstva narave in okolja</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna historične oblike odnosa človeka do okolja; - pojasni in predstavi antropocentrične in ekocentrične pristope v odnosu do narave; - razume potrebo po varovanju okolja z vidika socialne pravičnosti (pravica do zdravega in kakovostnega okolja). 	<ul style="list-style-type: none"> - Na primerih predstavi različne etične pristope do okolja; - predstavi in argumentira svoja etična merila.
<p>Etika ekologije, varstva narave in trajnostnega razvoja</p>	

<ul style="list-style-type: none">- Pozna sodobne trende v etiki ekologije;- pozna načine sprejemanja okoljskih rešitev;- pozna deležnike, ki so soudeleženi pri oblikovanju etičnega odnosa do okolja;- pozna etična vprašanja povezana s trajnostnim razvojem;- razume pristop postavljanja prioritet pri oblikovanju odločitev;- pozna osnovne strateške dokumente na področju varstva okolja;- pozna etična načela na področju naravovarstva;- opredeli načela okoljske etike;- ovrednoti družbene razmere in gospodarski napredek v Sloveniji kot izhodišče za uravnotežen razvoj okolja.	<ul style="list-style-type: none">- Sodeluje pri iskanju etično primernih rešitev na področju ohranjanja narave, okolja in urejanju prostora;- sodeluje pri informiranju in osveščanju ter spodbujanju oblikovanja novih vrednot;- analizira razkorak med zakonodajo, smernicami posameznih državnih dokumentov in ukrepi ter etičnimi načeli;- rešuje različne problemske situacije v naravi in okolju v skladu z etičnimi načeli;- upošteva mnenja drugih in argumentirano sodeluje v oblikovanju skupnih izhodišč;- oceni pomen etike v okvirih trajnostnega razvoja;- analizira probleme okoljskega razvoja in upošteva etične principe rabe naravnih virov;- sodeluje z drugimi strokovnjaki s področja urejanja in ohranjanja narave, okolja in urejanja prostora;- uskladi načela etike s trajnostnim razvojem;- analizira posamezne prioritete v procesu odločanja;- upošteva, da večina strateških dokumentov ni v obliki zakonski predpisov, ampak moralna obveza;- uporablja pozitivna etična načela pri svojem delu;- uporablja načela okoljske etike v vsakdanjem življenju.
--	---

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

Število kontaktnih ur: 72 ur (48 ur predavanj, 24 ur seminarских vaj);

Število ur samostojnega dela: 108 ur (60 ur študij literature in virov ter priprava na izpit, 48 ur za izdelavo seminarske naloge ali projektne naloge);

Skupaj 180 ur dela študenta (6 KT).